

Najaarsnota 2025

gemeente
Weststellingwerf

Inhoudsopgave

Najaarsnota 2025	3
Programma 0. Bestuur en organisatie.....	5
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	6
Programma 3. Economie	8
Programma 4. Onderwijs	9
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	10
Programma 6. Sociaal domein	12
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	15
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	17
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	19
Overhead, Vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten	21
Overzicht kosten overhead	21
Overige baten en lasten	22
Budgettaire neutrale wijzigingen.....	23

Najaarsnota 2025

Mutaties najaarsnota

De najaarsnota geeft een actueel financieel inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de begroting 2025. Het geeft inzicht in de afwijkingen of bijstellingen op de vastgestelde begroting. Het is de tweede tussenrapportage van het jaar en is gebaseerd op de gegevens over de eerste acht maanden van het lopende begrotingsjaar.

Voorgestelde aanpassingen

Per programma staan de op dit moment bekende wijzigingen die onoverkomelijk en onvermijdelijk zijn, plus de ontwikkelingen die we nog verwachten. Programma's waar geen wijzigingen worden verwacht staan niet vermeld.

Saldo najaarsnota

Het begrotingssaldo van 2025 is na de verwerking van de voorjaarsnota en alle overige begrotingswijzigingen die door de raad zijn vastgesteld momenteel € 835.600. De financiële wijzigingen van de najaarsnota geven een positief resultaat van € 2.050.635 waardoor het geactualiseerde saldo van de begroting 2025, inclusief de najaarsnota, uitkomt op bijna € 2,9 miljoen (positief). Wij stellen voor om in het kader van realistisch begroten, hiervan € 2,5 miljoen in de algemene reserve te storten. Er resteert dan een positief begrotingssaldo van € 386.235.

De prognose laat zien dat we in 2025 meer baten ontvangen dan de lasten die we hebben. Dit wordt met name veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. De belangrijkste aanpassingen zijn: de uitkomst van de meicirculaire 2025, compensatie verliezen jeugdzorg 2023 en 2024, vrijval van stelposten, vrijval kapitaallasten, meer baten vergunningen bouw, vergoeding voor doorstroomlocatie statushouders, een nadeel voor de overhead en een nadeel op het gebied van participatie. Door nu een deel toe te voegen aan de algemene reserve houden we de begroting helder en voorkomen we dat incidentele voordelen de financiële ruimte rooskleuriger doen lijken dan deze in werkelijkheid is. Daarnaast ramen we op deze manier realistisch.

Incidentele baten en lasten 2025

De besteding van de geraamde incidentele budgetten is nog onzeker en kan ook invloed hebben op het uiteindelijke rekeningssaldo.

Op dit moment zit er voor een bedrag van afgerond € 3,7 miljoen incidentele budgetten in de begroting. Deze worden niet allemaal daadwerkelijk in 2025 besteed. We kunnen nog niet inschatten welke wel en welke niet. Maar de verwachting is dat, net als vorige jaren bij de jaarrekening, een deel van de incidentele budgetten vrij gaat vallen in het rekeningssaldo. Overigens staat tegenover de incidentele budgetten die voortkomen uit de jaarrekening ook een incidentele onttrekking begroot uit de reserves van € 1,6 miljoen. Dit zal dan ook niet nodig zijn.

Bij de jaarrekening komen we met een voorstel om bepaalde budgetten mee te nemen naar 2026. Hierbij wordt kritisch bekeken hoe realistisch besteding zal zijn. Hieronder staat ter informatie de herkomst van het incidentele bedrag in 2025.

Incidentele lasten en baten 2025	
Herkomst	Geraamd
Begroting 2025	647
Jaarrekening 2024	1.351
Voorjaarsnota 2025	1.737
Totaal incidenteel	3.735

Prognose rekeningresultaat

Op basis van deze najaarsnota verwachten wij een rekeningresultaat van € 386.235. Hierin is de storting in de reserve, zoals beschreven bij het kopje 'Mutaties najaarsnota' reeds meegenomen. Een voorstel voor de bestemming van het rekeningresultaat volgt bij de jaarrekening 2025.

Samenvatting mutaties najaarsnota 2025

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Eindtotaal per programma		2025
Stand begroting na		
Alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen tot en met juli		835.600
Mutaties najaarsnota:		
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		-3.050
Programma 1 Veiligheid		
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat		-183.580
Programma 3 Economie		-35.850
Programma 4 Onderwijs		-55.000
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie		-122.706
Programma 6 Sociaal domein		-474.000
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		-78.993
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing		397.294
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		47.000
Overzicht Overhead		-660.480
Overige baten en lasten		720.000
Eindtotaal programma's, saldo najaarsnota		-449.365
Stand 2025 na najaarsnota		386.235

Programma 0. Bestuur en organisatie

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Portefeuillehouder(s)	Van der Graaf en Hartog
Organisatie	Advies & Ondersteuning en Publiek & Communicatie

Taakvelden

- Bestuur
- Burgerzaken

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		2025
Lasten		
<u>Burgerzaken</u>		
<i>Reisdocumenten en rijbewijzen</i>		-91.250
<i>Verkiezingen</i>		-72.500
Totaal lasten		-163.750
Baten		
<u>Burgerzaken</u>		
<i>Reisdocumenten en rijbewijzen</i>		160.700
Totaal baten		160.700
Totaal programma 0		-3.050

Toelichting cijfers

Burgerzaken

Reisdocumenten en rijbewijzen

De huidige begroting voor reisdocumenten en rijbewijzen is lager dan de werkelijke inkomsten (leges) en uitgaven (afdracht aan rijk). Bij het opstellen van de begroting is bewust gekozen voor een behoudende inschatting, omdat de effecten van prijswijzigingen, digitalisering en Brexit vooraf niet goed te voorspellen waren.

Inmiddels is duidelijk dat deze factoren meer invloed hebben dan verwacht. Zo worden er sinds 2024 meer paspoorten aangevraagd, mede door de Brexit. De huidige piek in reisdocument aanvragen versterkt dit verschil.

Daarnaast speelt digitalisering een steeds grotere rol. Inwoners kunnen hun reisdocumenten digitaal verlengen via erkende fotografen en de RDW. De gemeente verzorgt dan alleen de uitgifte. Dit verandert het werkproces en heeft invloed op de inkomsten en uitgaven bij rijbewijsaanvragen.

Verkiezingen

Door de val van het kabinet eerder dit jaar vinden op 29 oktober 2025 verkiezingen plaats voor de Tweede Kamer. Deze verkiezing was niet voorzien en is daarom niet opgenomen in de oorspronkelijke begroting. Binnen de begroting voor verkiezingen zijn alleen de kosten opgenomen die nodig zijn voor de functionele organisatie van verkiezingen. Denk aan vrijwilligers, stemlokalen, stempassen en stembiljetten. Activiteiten zoals het organiseren van een moment voor de bekendmaking van de uitslag vallen hier niet onder.

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Portefeuillehouder(s)	Hartog, Hoen en Zonderland
Organisatie	Beleid & Vastgoed, Grondzaken en Facilitair

Taakvelden

- Openbaar vervoer
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in de openbare ruimte)
- Verkeer en vervoer
- Recreatieve havens
- Parkeren (geen lasten en baten)

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat		2025
Lasten		
<u>Verkeer en vervoer</u>		
<i>Storting dekkingsreserve kapitaallasten De Blesse</i>		-85.000
<i>Herberekening doorbelasting tractie</i>		-113.580
Totaal Lasten		-198.580
Baten		
<u>Recreatieve havens</u>		
<i>Driewegsluis</i>		15.000
Totaal Baten		15.000
Totaal programma 2		-183.580
Mutaties reserves		
<i>Storting dekkingsreserve kapitaallasten de Blesse</i>		85.000
Totaal mutatie reserves programma 2		85.000

Toelichting cijfers

Verkeer en vervoer

Storting in dekkingsreserve kapitaallasten De Blesse

Voor de herinrichting De Blesse is bij het beschikbaar stellen van het krediet een dekkingsreserve kapitaallasten gevormd, bedoeld om de jaarlijkse kapitaallasten van de investering te betalen. Nu de investering is afgerond, zijn de kapitaallasten opnieuw berekend volgens de componentenmethode. Deze vallen hoger uit dan eerder begroot. Een groter deel van de investering wordt afgeschreven tegen een kortere looptijd. Om die reden moet de dekkingsreserve kapitaallasten met € 85.000 worden verhoogd. Op die manier zijn de jaarlijkse kapitaallasten gedekt.

Herberekening doorbelasting tractie

Na de overgang naar Omrin als afvalinzamelaar in 2025 is de doorbelasting van tractie herberekend. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Recreatieve havens

Driewegsluis

Wij verwachten dit jaar aan liggelden en overige inkomsten € 15.000 meer baten te ontvangen dan begroot.

Programma 3. Economie

Programma 3 | Economie

Portefeuillehouder(s)	Van der Graaf en Hoen
Organisatie	Vastgoed, Grondzaken en Facilitair & Beleid

Taakvelden

- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische ontwikkeling
- Economische promotie
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 3 Economie		2025
Lasten		
<u>Fysieke bedrijfsinfrastructuur</u>		
Storting dekkingreserve kapitaallasten Centrumontwikkeling Noordwolde		-35.850
Totaal lasten		-35.850
Totaal programma 3		-35.850
Mutaties reserves		
Storting dekkingreserve kapitaallasten Muziekkoepe Noordwolde		35.850
Totaal mutatie reserves programma 3		35.850
Mutaties/beschikbaar stellen Investerings		
Muziekkoepe Noordwolde		30.000
Totaal investeringen programma 3		30.000

Toelichting cijfers

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Muziekkoepe Noordwolde

In het ontwerp van Centrumontwikkeling Noordwolde was het idee om de muziekkoepe van de huidige locatie te verplaatsen naar een nieuwe plek op het Manaplein. Tijdens de inloopbijeenkomst hebben meerdere inwoners en belanghebbenden aangegeven de muziekkoepe liever op een andere locatie te zien in Noordwolde.

Inmiddels is er een beoogde locatie. Voor het herplaatsen zal de muziekkoepe ook een grondige renovatie beurt krijgen. Er is daarom een verhoging van het investeringskrediet en een aanvullende storting in de dekkingreserve nodig.

Programma 4. Onderwijs

Programma 4 | Onderwijs

Portefeuillehouder(s)	Hoen en Hartog
Organisatie	Beleid en Gebiedsteams

Taakvelden

- Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- Onderwijshuisvesting
- Openbaar basisonderwijs

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 4 Onderwijs		2025
Lasten		
<u>Onderwijshuisvesting</u>		
<i>Spuk OAB</i>		-42.643
<i>Indexatie leerlingvervoer</i>		-55.000
Totaal lasten		-97.643
Baten		
<u>Onderwijshuisvesting</u>		
<i>Spuk OAB</i>		42.643
Totaal baten		42.643
Totaal programma 4		-55.000

Toelichting cijfers

Onderwijshuisvesting

Spuk OAB

We hebben in 2025 voor Specifieke Uitkering onderwijs achterstandenbeleid (OAB) € 42.643 meer ontvangen dan begroot. Dit geven we onder andere uit aan voor- en vroegschoolse educatie.

Indexatie leerlingvervoer

De vervoerskosten stijgen jaarlijks. In 2025 is dit, ondanks een kleine verlaging van het aantal dat gebruikt maakt van leerlingvervoer, een kostenstijging van ongeveer 4%.

Dit komt door indexatie van de loonkosten, de brandstofkosten en voertuigen. We verwachten dit niet meer op te kunnen vangen binnen het taakveld. Bij de voorjaarsnota 2026 komen we hier op terug.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder(s)	Van der Graaf en Hoen
Organisatie	Beleid en Sport & Leefstijl

Taakvelden

- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Cultureel erfgoed
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Media
- Musea
- Sportaccommodaties
- Sportbeleid en activering

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie		2025
Lasten		
<u>Sportaccommodaties</u>		
<i>Herberekening doorbelasting tractie</i>		-22.706
<u>Media</u>		
<i>Extra bijdrage Bibliotheek</i>		-100.000
Totaal lasten		-122.706
Totaal baten		0
Totaal programma 5		-122.706

Toelichting cijfers

Sportaccommodaties

Herberekening doorbelasting tractie

Na de overgang naar Omrin als afvalinzamelaar in 2025 is de doorbelasting van tractie herberekend. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Media

Extra bijdrage bibliotheek

Vanaf 2025 is de zorgplicht voor een bibliotheek een wettelijke taak voor gemeenten. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het garanderen van de beschikbaarheid en kwaliteit van bibliotheekdiensten voor hun inwoners. Hiervoor hebben we in de septembercirculaire middelen (€ 100.000) ontvangen, deze zijn om ervoor te zorgen dat inwoners toegang hebben tot een volwaardige openbare bibliotheekvoorziening. Deze middelen willen we dit jaar extra beschikbaar stellen voor Stichting Bibliotheken Zuidoost Fryslân. Daarmee verhogen we het subsidieplafond in 2025 naar: € 675.243.

Subsidieplafonds

Bij de voorjaarsnota 2025 zijn er een aantal subsidies verhoogd, hiervoor is het nodig dat het plafond 2025 gewijzigd wordt vastgesteld:

- Stichting Nationaal Vlechtmuseum Noordwolde is verhoogd naar: € 105.281;
- Subsidie Schrieversronte (eenmalig) € 63.101;
- Stichting Beheer Cultuurcluster Vlechtwerk (eenmalig) € 7.500.

Programma 6. Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Portefeuillehouder(s)	Van der Graaf, Hoen, Hartog, den Hartigh en Zonderland
Organisatie	Beleid, Projecten, Schakelteam, Gebiedsteams en Serviceteam

Taakvelden

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Toegang en eerstelijnsvoorziening Wmo
- Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd
- Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal
- Inkomensregelingen
- WSW en beschut werk
- Arbeidsparticipatie
- Hulpmiddelen en diensten (Wmo)
- Huishoudelijke hulp (Wmo)
- Begeleiding (Wmo)
- Dagbesteding (Wmo)
- Overige maatwerkarrangementen (Wmo)
- Jeugdhulp ambulant lokaal
- Jeugdhulp ambulant regionaal
- Jeugdhulp ambulant landelijk
- Jeugdhulp met verblijf lokaal
- Jeugdhulp met verblijf regionaal
- Jeugdhulp met verblijf landelijk
- PGB Wmo
- PGB Jeugd
- Beschermd wonen (Wmo)
- Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)
- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering
- Coördinatie en beleid Wmo
- Coördinatie en beleid Jeugd

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 6 Sociaal domein		2025
Lasten		
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>		
Actualisatie opvang Oekraïne		-445.000
Afrekening SPUK Oekraïne 2024		-396.000
Transitievergoeding opvang Oekraïne Lindewijk		-156.391
Beheerder Huis en Theater Op de Hoogte		-20.000
Buitenkans Steggerda		-55.000
<u>Beleidsveld Participatie</u>		
Inkomensregelingen		-846.000
Sociale werkvoorziening		-171.000
Arbeidsparticipatie		263.000
Totaal lasten		-1.826.391
Baten		
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u>		
Actualisatie opvang Oekraïne		445.000
Afrekening SPUK Oekraïne 2024		396.000
Transitievergoeding opvang Oekraïne Lindewijk		156.391
Buitenkans Steggerda		55.000
<u>Beleidsveld Participatie</u>		
Inkomensregelingen		300.000
Totaal baten		1.352.391
Totaal programma 6		-474.000

Toelichting cijfers

Samenkracht en burgerparticipatie

Opvang Oekraïne

De begroting voor 2025 is geactualiseerd. De transitievergoeding die wij hebben aangevraagd is verwerkt en de vergoeding voor de opvanglocaties is weer geactualiseerd. Per saldo wordt het neutraal opgenomen. Zie baten en lasten.

Ook vanuit de afrekening van de SPUK over het jaar 2024 hebben we nog een voordeel ontvangen. Het verschil tussen de werkelijke kosten en opbrengsten wordt bij de jaarrekening 2025 verrekend met de reserve voor spoedzoekers.

Beheerder Huis en Theater Op de Hoogte

Het college heeft besloten om de beheerder van Huis en Theater Op de Hoogte tijdelijk in dienst te nemen. Hiervoor is in 2025 een bedrag benodigd van € 20.000. Deze € 20.000 kan ten laste van het budget 'ontmoetingscentrum Wolvega' worden gebracht. Dit budget is nog beschikbaar vanuit het collegeprogramma. Deze dekking staat om die reden bij het hoofdstuk 'overige baten en lasten'.

Buitenkans Steggerda

Het project de Buitenkans, van de Buitenspeelcoalitie, helpt gemeenten om buitenspelen in de buurt te stimuleren. We maken gebruik van de kans om in samenwerking met hen buitenspelen in Steggerda leuker te maken, in vervolg op de Bloeizone. In cofinanciering met hen zullen we speelplekken in Steggerda realiseren in 2025, met een uitloop naar 2026. We verwachten hiervoor € 55.000 aan baten te ontvangen. Dit geven we samen met financiering vanuit brede SPUK uit aan speeltoestellen.

Participatie **Inkomensregelingen**

Lasten

We verwachten meer lasten aan bijstandsuitkeringen dan begroot. Dit komt doordat:

- Het aantal uitkeringen ongeveer 5% hoger ligt dan in 2024. De aantallen zijn vanaf januari 2024 opgelopen van 398 naar 445 in juli 2025, dit komt onder andere door het huisvesten van statushouders.
- De hoogte van de uitkeringen zijn in 2025 met ongeveer 5% gestegen door indexatie.

Daarnaast gaan we aan de slag met de middelen die we van het Rijk hebben ontvangen in de meicirculaire voor de alleenverdienersproblematiek (€ 59.000). We moeten wettelijk € 1.000 geven aan inwoners die onder deze regeling vallen. Het ontvangen bedrag is voldoende voor zowel de uitkeringen als de uitvoeringskosten. Ook verwachten € 25.000 minder lasten dan begroot voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen 2025.

We komen hier bij de voorjaarsnota 2026 en kadernota 2027 op terug.

Baten

De baten van de BUIG uitkering zijn gebaseerd op de voorlopige beschikking 2025. Eind september/begin oktober ontvangen we de definitieve beschikking. We verwachten dat het definitieve BUIG budget hoger zal zijn dan het voorlopige vastgestelde budget.

Sociale werkvoorziening

Sinds dit jaar is de vergoeding aan Caparis gekoppeld aan het bedrag per sociale eenheid (SE) dat de gemeente uit het gemeentefonds ontvangt. In de meicirculaire 2025 is dit bedrag per SE verhoogd. Daardoor moet de gemeente ook meer vergoeding aan Caparis betalen. In de begroting 2025 was hier nog geen rekening mee gehouden. De hogere lasten worden volledig vergoed via het gemeentefonds.

Arbeidsparticipatie

De lasten voor arbeidsparticipatie zijn lager dan begroot. We verwachten dat de lasten arbeidsparticipatie jaarlijks zullen stijgen als gevolg van de uitvoering van het beleidsplan Arbeidsdeelname en Participatie.

Daarnaast gaan we aan de slag met de uitwerking voor toekomstbestendige sociale infrastructuur. De VNG, Cedris, Divosa, sociale partners en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werken samen aan een sterke sociale infrastructuur voor de toekomst. Voor 2025 ontvangt de gemeenten een extra budget (impulsbudget) van € 51.000 om deze infrastructuur duurzaam in te richten. Ook komt er de komende jaren een vaste bijdrage van het Rijk. Dit geeft gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven meer zekerheid en stabiliteit. Zo kunnen we beter zorgen dat mensen voor wie werken niet vanzelfsprekend is, toch kansen krijgen.

Het nieuwe beleidsplan Arbeidsdeelname en Participatie geeft richting aan deze ontwikkeling. In 2025 gebruiken we € 40.000 om activiteiten uit dit plan uit te voeren en te versnellen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Samenwerking met sociaal ontwikkelbedrijven;
- Uitvoering van Beschut werk;
- Participatie van statushouders.

De uitgaven voor de sociale infrastructuur passen in 2025 binnen het budget van Arbeidsparticipatie.

Subsidieplafonds

Bij de voorjaarsnota 2025 zijn er een aantal subsidies verhoogd, hiervoor is het nodig dat het plafond 2025 gewijzigd wordt vastgesteld:

- Stichting Harten Tien is (eenmalig) verhoogd naar: € 117.580;
- Stichting op de Hoogte € 20.000.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder(s)	Den Hartigh, Hartog en Zonderland
Organisatie	Beleid en Sport & Leefstijl

Taakvelden

- Riolering
- Volksgezondheid
- Milieubeheer
- Afval
- Begraafplaatsen en crematoria

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu		2025
Lasten		
<u>Riolering</u>		
Herberekening doorbelasting tractie		-45.422
<u>Afval</u>		
Actualisatie afval		-1.095.000
Herberekening doorbelasting loonkosten		196.970
Herberekening doorbelasting tractie		227.120
Herberekening doorbelasting overhead		163.510
<u>Milieubeheer</u>		
SPUK Lokale Aanpak Isolatie		-1.634.041
FUMO		-10.865
<u>Begraafplaatsen en crematoria</u>		
Herberekening doorbelasting tractie		-22.706
Totaal lasten		-2.220.434
Baten		
<u>Milieubeheer</u>		
SPUK Lokale Aanpak Isolatie		1.634.041
<u>Afval</u>		
Actualisatie afval		337.000
Verrekening reserve Afval		170.400
Totaal baten		2.141.441
Totaal programma 7		-78.993
Mutaties reserves		
Verrekening reserve Afval		-170.400
Totaal mutatie reserves programma 7		-170.400

Toelichting cijfers

Herberekening doorbelasting loonkosten

Na de overgang naar Omrin als afvalinzamelaar in 2025 is de doorbelasting van loonkosten herberekend. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Herberekening doorbelasting tractie

Na de overgang naar Omrin als afvalinzamelaar in 2025 is de doorbelasting van tractie herberekend. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Herberekening doorbelasting overhead

Aan het taakveld Afval worden naast de directe kosten ook (deels) de overheadkosten die samenhangen met het taakveld toegerekend. De systematiek die hiervoor is gehanteerd is een opslagpercentage op de directe loonkosten. Aangezien er een herberekening doorbelasting loonkosten heeft plaatsgevonden, verandert ook de doorbelasting overhead. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Afval

Actualisatie Afval

Lasten

Vanaf 2025 doet Omrin de afvalinzameling. De dienstverleningsovereenkomst van Omrin zorgt voor een stijging van € 1.095.000. Hier staat een daling van de interne doorbelasting tegenover.

Baten

Omrin heeft onze voertuigen en containers voor het ophalen van het afval overgenomen. Deze vergoeding staat tegenover de extra afschrijving (restwaarde) die wij hiervoor hebben moeten doen. Daarnaast heeft Omrin naar aanleiding van het positieve bedrijfsresultaat 2024 dividend uitgekeerd. Ook zijn er nagekomen baten van Stichting Verpact die zorgen voor een extra opbrengst.

Milieubeheer

SPUK Lokale Aanpak Isolatie

In mei 2025 hebben we bij het Rijk een aanvraag gedaan voor de derde tranche van de SPUK-regeling Lokale Aanpak Isolatie. De beschikking hebben we in augustus 2025 gekregen. Vanuit het Rijk ontvangen we € 1.634.041. Deze middelen willen we inzetten om slecht geïsoleerde woningen in de gemeente te verduurzamen.

FUMO

De FUMO heeft in 2024 een negatief resultaat behaald van € 362.000. Dit negatieve resultaat wordt verdeeld onder alle deelnemers. Voor ons betekent dit een nadeel van € 10.865.

Reserve mutaties

Als gevolg van de genoemde factoren onder Afval ontstaat een negatief saldo van € 170.400. Dit bedrag wordt gedekt vanuit de reserve Afval.

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Portefeuillehouder(s)	Zonderland, Hartog en Hoen
Organisatie	Beleid

Taakvelden

- Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- Ruimtelijke ordening
- Wonen en bouwen
- Beheer overige gebouwen en gronden

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing		2025
Lasten		
<u>Wonen en bouwen</u>		
Energieafrekening chalets	-10.000	
Renovatiekosten inventaris chalets	-25.000	
<u>Beheer overige gebouwen en gronden</u>		
SPUK Huisvesting grote gezinnen	-34.213	
Herberekening doorbelasting tractie	-22.706	
Totaal lasten	-91.919	
Baten		
<u>Wonen en bouwen</u>		
Legesopbrengsten omgevingsvergunning bouw	250.000	
Chalets huur en energietoelage	56.000	
Chalets huisvesting (hoofdweg) doorstroomblocatie	239.000	
Chalets huisvesting (hoofdweg) actualisatie kapitaallasten	-90.000	
<u>Beheer overige gebouwen en gronden</u>		
SPUK Huisvesting grote gezinnen	34.213	
Totaal baten	489.213	
Totaal programma 8		397.294

Toelichting cijfers

Wonen en bouwen

Legesopbrengsten omgevingsvergunning bouwen

Het is onvoorspelbaar hoeveel bouwvergunningen er jaarlijks binnenkomen. Ook is het nog onduidelijk welk effect de invoering van de omgevingswet gaat hebben. Op dit moment zien we wel dat we meer baten binnen krijgen dan begroot voor dit jaar, daarom verwachten we € 250.000 meer legesopbrengsten.

Beheer overige gebouwen en gronden

Herberekening doorbelasting tractie

Na de overgang naar Omrin als afvalinzamelaar in 2025 is de doorbelasting van tractie herberekend. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Chalets huisvesting (hoofdweg)

Lasten

We verwachten nog een energieafrekening van afgelopen jaar van € 10.000. Ook verwachten we dit jaar nog renovatiekosten van € 25.000.

Baten

De locatie aan de hoofdweg is met terugwerkende kracht vanaf 2025 aangemeld als doorstroomlocatie. Door deze aanmelding ontvangen wij vanuit het Rijk een vergoeding van minimaal € 239.000. Daarnaast verwachten wij aan huur en energietoelage een extra baat van € 56.000. Tot slot zijn de kapitaallasten geactualiseerd. Dit loopt door de verschillende programma's heen. Om die reden is het effect daarvan opgenomen bij de algemene dekkingsmiddelen. In dit programma stond echter nog een dekking (baat) voor deze kapitaallasten. Ook deze is nu geactualiseerd. Dat betekent voor dit programma een effect van € 90.000.

Beheer overige gebouwen en gronden

In mei 2025 hebben we bij het Rijk een aanvraag gedaan voor een tegemoetkoming voor het huisvesten van grote gezinnen. De beschikking hebben we in juni 2025 ontvangen. Vanuit het Rijk ontvangen we € 34.213. Deze middelen zijn inmiddels ingezet om de Pastoriewoning gereed te maken voor bewoning door een groot gezin.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s)	Hoen
Organisatie	Advies & Ondersteuning

Taakvelden

- OZB woningen
- OZB niet-woningen
- Belastingen overig
- Economische promotie
- Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
- Treasury

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		2025
Lasten		
<u>Treasury</u>		
Rente herfinanciering langlopende geldleningen	153.500	
Vrijval kapitaallasten	339.000	
<u>Reserve mutatie (algemeen)</u>		
Realistisch begroten - storting in de algemene reserve	-2.500.000	
Totaal lasten	-2.007.500	
Baten		
<u>Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds</u>		
Meicirculaire 2025	527.000	
Ruimte plafond btw-compensatiefonds	475.000	
Compensatie tekorten Jeugdzorgmiddelen 2023-2024	1.000.000	
<u>Treasury</u>		
Hogere onttrekking uit dekkingsreserve kapitaallasten	52.500	
Totaal baten	2.054.500	
Totaal algemene dekkingsmiddelen	47.000	
Mutaties reserves		
Hogere onttrekking uit dekkingsreserve kapitaallasten	-52.500	
Realistisch begroten - storting in de algemene reserve	2.500.000	
Totaal mutatie reserves Algemene dekkingsmiddelen	2.447.500	

Toelichting cijfers

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Meicirculaire

De algemene uitkering laat ten opzichte van de voorjaarsnota 2025 een positieve bijstelling zien van € 527.000. Het Rijk stelt namelijk geld beschikbaar voor de alleenverdienersproblematiek (zie ook programma 6), de uitvoeringskosten van de omgevingswet, impulsbudget sociale infrastructuur, landelijke beëindigingsregeling veehouderijen en voor participatie. Andersom krijgen we minder middelen vanwege een bijstelling van de maatstaven en hoeveelheidsverschillen. De raad is via een memo geïnformeerd over de effecten van de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.

Ruimte plafond btw-compensatiefonds (BCF)

Bij de ombuigingen vanaf 2026 houden we rekening met de ruimte onder het BCF-plafond. Dat doen we in 2025 nog niet. We krijgen echter ook dit jaar bij de septembercirculaire een voorschot van de ruimte van het BCF-plafond. We verwachten dat dit gaat om een bedrag van € 475.000. We nemen dit bedrag nu vooruitlopend op de septembercirculaire al op in onze ramingen.

Compensatie tekorten Jeugdzorgmiddelen 2023 + 2024

In lijn met het advies van de commissie van Ark ontvangen wij een compensatie voor de tekorten die de gemeenten in 2023 en 2024 op jeugdzorg hadden (€ 728 miljoen). Dit is een eenmalige compensatie die we krijgen en komt voort uit afspraken die gemaakt zijn tussen de VNG en het Rijk. Voor onze gemeente gaat dit naar verwachting om een bedrag van ongeveer € 1,0 miljoen. We ontvangen dit via de algemene uitkering.

Treasury

We hebben rekening gehouden met rente vanwege herfinanciering langlopende geldleningen. Dit is echter niet nodig, daardoor kan € 153.000 vrijvallen.

Vrijval kapitaallasten

Wegens vertraging in de uitvoering van de investeringen wordt er minder afgeschreven dan gedacht bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2025. Ook wijzigt de onttrekking uit de dekkingsreserve kapitaallasten. Dit geeft per saldo voor 2025 in de verschillende programma's een incidenteel voordeel van € 339.000. Er wordt daarnaast € 52.500 meer onttrokken uit de dekkingsreserve kapitaallasten. Dat is ook een voordeel voor de exploitatie.

Realistisch begroten - storting in de algemene reserve

In deze najaarsnota zien we dat zich enkele meevallers voordoen. Dit betekent dat de prognose van het rekeningresultaat voor dit jaar positief is. Wij stellen voor om een deel van dit positieve resultaat, € 2,5 miljoen, alvast toe te voegen aan de algemene reserve. Dit past bij het principe van reëel begroten waarin we streven naar een evenwicht tussen baten en lasten.

De prognose laat zien dat we in 2025 meer baten ontvangen dan de lasten die we hebben. Dit wordt met name veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. Door nu een deel toe te voegen aan de algemene reserve houden we de begroting helder en voorkomen we dat incidentele voordelen de financiële ruimte rooskleuriger doen lijken dan deze in werkelijkheid is. Daarnaast ramen we op deze manier realistisch.

Overhead, Vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten

Overzicht kosten overhead

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Overzicht Overhead		2025
Lasten		
<u>Overhead</u>		
Beleidsadviseur gezonde leefomgeving	-95.000	
Prognose personeelsbudget	-300.000	
Herberekening doorbelasting loonkosten	-196.970	
Herberekening doorbelasting overhead	-163.510	
Totaal lasten	-755.480	
Baten		
<u>Overhead</u>		
Beleidsadviseur gezonde leefomgeving	95.000	
Totaal baten	95.000	
Totaal overhead	-660.480	

Toelichting cijfers

Overhead

Beleidsadviseur gezonde leefomgeving

We ontvangen vanuit de Veiligheidsregio in 2025 baten voor inzet van beleidsadviseur Gezonde Leefomgeving.

Prognose personeelsbudget

We voorzien € 300.000 voor onvoorziene personele lasten. Dit komt door onder andere een storting in de voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU), een storting in de voorziening voor verlofsparen en we hebben een hoog ziekteverzuim, wat extra kosten meebrengt.

Herberekening doorbelasting loonkosten

In het kader van de overgang naar Omrin als afvalinzamelaar in 2025 is een herberekening gemaakt van de doorbelasting van loonkosten. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Herberekening doorbelasting overhead

Aan het taakveld Afval worden naast de directe kosten ook (deels) de overheadkosten die samenhangen met het taakveld toegerekend. De systematiek die hiervoor is gehanteerd is een opslagpercentage op de directe loonkosten. Aangezien er een herberekening doorbelasting loonkosten heeft plaatsgevonden, verandert ook de doorbelasting overhead. Per saldo is deze herberekening, net zoals alle doorbelastingen, budgetneutraal.

Overige baten en lasten

+ = voordeel - = nadeel		Najaarsnota
Overige baten en lasten		2025
Lasten		
Overige baten en lasten		
Vrijval stelpost algemene risicobeheersing		500.000
Vrijval stelpost risico's en ontwikkelingen		200.000
Inzet restant budget collegeprogramma		20.000
Totaal lasten		720.000
Totaal overige baten en lasten		720.000

Toelichting cijfers

Stelpost algemene risicobeheersing

In de begroting hebben we een structurele stelpost van € 500.000 geraamd om risico's af te dekken. Beschikking over deze stelpost kan alleen via een raadsbesluit en is uitsluitend bedoeld ter dekking van structurele risico's die op enig moment werkelijkheid worden. Wij verwachten dit jaar geen gebruik te maken van deze stelpost. Daarom stellen we voor deze vrij te laten vallen voor 2025. Deze post is opgenomen bij de ombuigingen, waardoor er in 2026 geen € 500.000 meer beschikbaar is, maar in totaal voor onvoorzien nog een bedrag van € 100.000.

Stelpost risico's en ontwikkelingen

In de voorjaarsnota 2025/kadernota 2026-2029 zijn diverse risico's en ontwikkelingen benoemd. Deze risico's en ontwikkelingen kunnen wij nog niet 'op geld zetten', waardoor we daar eerst een stelpost voor hebben geraamd. Deze stelpost is ook in 2025 geraamd, voor een bedrag van € 200.000. In deze najaarsnota zijn alle risico's en ontwikkelingen, voor zover we ze op dit moment weten, opgenomen. Om die reden kan deze stelpost nu ook vrijvallen.

Restant collegeprogramma - Beheerder Huis en Theater Op de Hoogte

Er is nog een klein restant budget vanuit het collegeprogramma. Dit betreft het restant van het budget 'ontmoetingscentrum Wolvega'. De beheerder voor Huis en Theater Op de Hoogte wordt ten laste van dit budget gebracht (zie ook programma 6) en vormt daarmee de dekking van de benodigde € 20.000. Hiermee is het budget volledig benut.

Budgettaire neutrale wijzigingen

Herberekening doorbelasting software

Er heeft een herberekening software plaatsgevonden voor de begroting 2026, deze is ook met terugwerkende kracht op 2025 van toepassing. We hoeven minder door te belasten naar de taakvelden. Per saldo is deze herberekening, net zoals altijd alle doorbelasting, budgetneutraal.

Dekkingsreserve kapitaallasten Oekraïne juiste programma

De kapitaallasten van de investeringen in de chalets voor de opvang van Oekraïners staan in programma 6. De onttrekking van de dekkingreserve voor deze kapitaallasten stond echter in programma 8. De onttrekking van de dekkingreserve (een baat voor de exploitatie) wordt nu ook naar programma 6 gebracht, waardoor kapitaallasten en de dekking daarvan weer in evenwicht zijn.

Driewegsluis

Bij de driewegsluis huren wij extern personeel in om de dagelijkse werkzaamheden uit te voeren (havenmeester en schoonmaak). De dekking hiervoor staat bij de overhead. Deze wordt nu naar programma 2 gebracht.

	Mutaties budgettaire neutraal over programma's heen	Baten	Lasten
Programma 0			
Herberekening doorbelasting software			-236.075
Programma 2			
Herberekening doorbelasting software			-26.407
Driewegsluis externe inhuur			25.000
Programma 3			
Herberekening doorbelasting software			-12.695
Programma 5			
Herberekening doorbelasting software			-3.295
Programma 6			
Herberekening doorbelasting software			-238.971
Dekkingsreserve kapitaallasten Oekraïne juiste programma		58.050	
Programma 7			
Herberekening doorbelasting software			-162.066
Programma 8			
Herberekening doorbelasting software			-205.449
Dekkingsreserve kapitaallasten Oekraïne juiste programma		-58.050	
Overzicht algemene dekkingsmiddelen			
Herberekening doorbelasting software			-171.373
Overhead			
Herberekening doorbelasting software			1.056.331
Driewegsluis externe inhuur			-25.000
Totaal budgettaire neutrale wijzigingen		0	0